

Kako se postiže mudrost? II dio

Ponedjeljak, 27 April 2009

{pslovo}S{/pslovo}mirenost (enatun) - To je jedan srednji put ponašanja, između žurbe i sporosti, a ustvari znači: provjerenost, pouzdanost u ispravnost stvari koje čovjek radi i izbjegavanje žurbe. Smirenost je, ustvari, precizna vaga u rukama da'ije, koja mu pomaže da stvari postavlja na svoja (odgovarajuća) mjesta i da precizno određuje i vaga vrijednost i jačinu (upotrijebljenih) riječi i (učinjenih) djela. Dakle, smirenost je veoma važan temelj mudrosti, za razliku od žurbe koja čovjeka stavlja veoma često u probleme, nered i neuspjeh, zatim, zaostajanje u stvarima u kojima je htio napredovati, a poznato pravilo glasi: « Ko požuruje neku stvar prije njenog vremena, biva kažnjen njenim neostvarenjem. » Također, jedna poslovica kaže: « U smirenosti je spas (mir i selamet), a u žurbi je kajanje. »

Dakle, žurba je osobina lakomislenih, nevjernih, nepromišljenih i neznalica koji nemaju pozitivno razmišljanje, niti ispravno rezonuju stvari. Suprotno tome, sporost je također pokušena i ona je osobina lijenih osoba i neradnika i ona može da'ijama prouzrokovati prolazak i propust vrlo vrijednih stvari, te neiskorištavanje pogodnih prilika i situacija preko kojih se mogla pod pomoć da'va ili, u najmanju ruku postići pozitivni i važni rezultati. Uzvišeni Allah u pogledu pokušenosti žurbe kaže: « Čovjek nekada dovom kojom želi hajr priziva nepravdu i to je loše po njega (zlo); zaista je čovjek nagao (požuruje stvari) » (Prijevod značenja Sure El-Isra, 11. ajet). Od primjera pokušene žurbe su i slijedeći: - požurivanje sa hvaljenjem i kuđenjem pojedinih ljudi bez njihove provjere ili upoznavanja s njima; - požurivanje sa optužbom prije pribavljanja jasnih i dovoljnih dokaza za to; - požurivanje opasnije od toga je požurivanje sa osudom čovjeka da je nevjernik (tekfir) bez provođenja precizno utvrđenih činjenica i erijatskih odrednica i pravila; - požurivanje sa davanjem fetve prije razumijevanja pitanja; - požurivanje sa govorom prije razmišljanja o posljedicama govora; - požurivanje sa zauzimanjem određenih stavova prema nekim pojedincima i grupama. Iz navedenog se izuzima žurba u onome u čemu nema sumnje da je hajr, a to su vidovi pokornosti. Uzvišeni Allah s.w.t. hvaleći Poslanika sallallahu alejhi we sellem kaže: « Oni su se trudili (žurili), da i oni dobro učine. » (El-Enbija, 16. ajet). U drugom ajetu Allah s.w.t. kaže: « I požurite da zaslužite oprost Gospodara svoga i Džennet prostran kao nebesa i zemlja, pripremljen za one koji se Allaha boje. » (Ali Imran, 133. ajet). Poslanik sallallahu alejhi we sellem u jednom hadisu kaže: « Polaganost je u svakoj stvari dobra, osim u poslovima ahireta » (Ebu Davud i Hakim). Također, postoje neki poslovi kod kojih se traži da se požuri sa njihovim izvršavanjima, pa je onda mudrost požuriti, ali se to ne suprotstavlja smirenosti. A to se tiče stvari kod kojih se traži da se urade polako, mudrost je činiti ih tako, ali se ni to ne protivi smirenosti, jer je to relativna stvar i za smirenost ne postoje konstantne vremenske odrednice, nego se ona razlikuje shodno različitim uslovima, situacijama i poslovima. 5. Ustrajnost u stvari, osim ako je govor hajr Poslanik sallallahu alejhi we sellem u poznatom hadisu kaže: « Ko vjeruje u Allaha i Sudnji dan, neka govori dobro ili neka ćuti. » Kada je Mu'az r.a. upitao: « A hoćemo li biti odgovorni za ono što su naš jezici izgovorili? » Poslanik sallallahu alejhi we sellem je udario rukom od natkoljenicu, a zatim mu rekao: « Jadna ti majka, Mu'aze, hoće li ljudi biti bačeni u Džehennem na svojim nozdrvama osim zbog onoga što su govorili njihovi jezici? Pa ko vjeruje u Allaha i Sudnji dan, neka govori dobro ili neka se suzdržava od zla (ružnog) govora. Govorite dobro i zaradite nagradu, ili ćutite i suzdržavajte se od zla govora i bit ćete mirni (spasiti ćete se). » El-Hakim 6. Prikupljanje iskustva i stalne provjere Muavija r.a. je rekao: » Nema mudrog čovjeka ako nema mnogo iskustva. » (Buhari) Odnosno, čovjek neće biti mudar sve dok ne isproba mnoge stvari, spozna koristi i štete dok se ne pomiješa sa ostalim ljudima, strpi se na njihove provokacije i uznemiravanja, upozna njihove običaje, ponašanje, njihovu prirodu i njihove probleme. Prema tome, ako se da'ija opskrbi erijatskim dokazima i znanjem, te kroz raznovrsne životne provjere stekne raznoliko i veliko iskustvo o postupanju sa onima koje poziva doći do vrhunca znanja i postupanja po tom znanju, a to je mudrost. Predpostavlja se da je mudrost toga što su vjerovjesnici bili pastiri u tome što su preko tih stada sticali iskustva, uvježbavali se i eksperimentirali sa stadima, te tako se pripremili za vođenje ljudi, a poslije toga i da'vu. Pa, kada su se sreli sa ljudima i kada bi boravili sa njima, znali su njihovu prirodu i strpljivo su podnosili njihova uznemiravanja i tako se opskrbili mudrošću. 7. Čuvanje od onoga što šteti mudrosti Od tih stvari su najvažnije slijedeće: - nedovoljno ihlasa (neiskrenost); - nerad po znanju; - slijeđenje strasti; - žurba, nasilje i nepravda prema drugome; - brza ljutnja; - krutost u situacijama koje zahtijevaju blagost i obrnuto; - neznanje u pogledu Allahove vjere i Njegovih zakona. Zaista je hikmet (mudrost), uz veliki trud koji uložimo kako bismo se njome okitili i uz napore da ostvarimo puteve njenog sticanja teško postiže i ona nije omogućena svakome. Ona je Allahova blagodatk koju On daje nakon što čovjek ispuni sve ove predispozicije, kao što kaže Uzvišeni Allah: « On daje mudrost onome kome On hoće, a onaj kome je mudrost data, dato mu je veliko dobro. A shvatiti mogu samo oni koji su razumom obdareni. » (El-Bekare, 269. ajet). Zbog svega toga, na nama je da konstantno i u svakoj prilici tražimo pomoć od Allaha s.w.t., da uporno u nama im dovama tražimo od Njega da nam da mudrost, i da se nadamo da će nam uslićati na naše dove i učini nas od Njegovih dobrih i mudrih robova. Pripremila: sestra Fadila, annisa.net